

Prof. Dr. Serap NAZLI

BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ-Testler

- PDR de bireyi tanımanın amacı öğrencinin kendisini tanımasına yardımcı olmaktır.
- NEDEN????
- Bireyin hangi yönleri????

Bireylerin Tanınması Gereken Yönleri Nelerdir?

- Zeka ve Yetenekler
- Öğrenme stilleri
- İlgiler
- Gereksinimler
- Benlik kavramı
- Sosyo-ekonomik düzey
- Kültürel değerler

ZEKA

- Guilford'un Zekanın Yapısı Modeli
- Sternberg'in Üçlü Zeka Kuramı
- Gardner'in Çoklu Zeka Modeli Kuramı

- PDR'de Duygusal Zeka Kuramı

- Not= Daniel Goleman, Duygusal Zeka



Duygusal Zekanın Kapsamı

- **1. Özbilinç:** Kendini tanıma-bir duyguyu oluşurken fark edebilme
- **2. Duyguları idare edebilme:** Duyguları uygun biçimde idare edebilme
- **3. Kendini harekete geçirebilme:** Duyguları bir amaç doğrultusunda harekete geçirmek
- **4. Başkalarının duygularını anlayabilme:** Empati, kendini başkalarının yerine koyabilme
- **5. İlişkileri yürütebilme:** Etkili kişiler arası ilişki kurabilme, sosyal beceriler
- **Zeka türünüzü biliyor musunuz???**
- **Duygusal zekanızı nasıl geliştirirsiniz???**

Öğrenme Stilleri

- × Öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme yollarıdır.
- × Öğrencilerin aynı konuları farklı biçimde öğrenmelerinin temelinde öğrenme stillerinin farklı olması yatmaktadır.



Öğrenme stili boyutları şu şekilde sınıflandırılabilir:

1. **Bilişsel boyut:** Bireyin bilgiyi alma, işleme, depolama, kodlama ve kodları çözme biçimi.
2. **Duyuşsal boyut:** Dikkat, güdü, gereksinimler, ilgiler, sorumluluk, risk almaya isteklilik.
3. **Fizyolojik boyut:** Görsel, işitsel, dokunma ve tat alma algıları, gürültü düzeyi, ısı, ışık, çalışılan odanın düzeni.

• **Nasıl öğreniyorsunuz????**

İLGİ

- Kişinin her hangi bir baskı altında kalmadan ya da kendisine ödül de vaat edilmediği halde bir takım faaliyetlere giriyor ve bundan doyum sağlıyorsa bu kimsenin o tür faaliyetlere karşı ilgisi var demektir.
- Sizin ilgileriniz neler?
- Öğrenci ilgileri nasıl belirlenir???

GEREKSİNİMLER

✘ İlgileri biçimlendirdiği ve yeteneklerle ilişkili olduğu için öğrenciler hakkında bilinmesi gereken başlıca yönlerdendir.

✘ Gereksinimler:

1. Fizyolojik
2. Psikolojik

• **Gereksinim/ihtiyaçlarınız neler???**



BEN KAVRAMI

- ✘ Bireyi tanımanın en önemli basamaklarından biri, bireyin kendini nasıl gördüğünü anlamaktır.
- ✘ İnsanlar dış dünyayla kendilerini algılama biçimlerine göre etkileşimde bulunurlar.
- ✘ Ben kavramı gelişiminin ilk basamağı kendini tanımadır.
- ✘ Daha sonra ideal-gerçek benlik karşılaştırılması yapılır.
- ✘ **Kendinizi nasıl algılıyorsunuz? İdeal-gerçek benliğinizi karşılaştırın???**

Sosyo-Ekonomik Düzey

- ✘ Okul performansını etkileyen en önemli etkenlerden biridir.
- ✘ Anne babanın **gelir düzeyi, meslekleri, öğrenim düzeyleri**, okula karşı tutumları ve çocuk sayıları vb. faktörler öğrencilerin başarısını doğrudan etkileyebilmektedir.
- ✘ **Sosyo-ekonomik düzeyiniz sizi nasıl etkiledi???**

Kültürel Özellikler

- ✘ Öğrencilerin kültürel özellikleri onların okul başarılarını etkilemektedir.
- ✘ Farklı kültürlerden gelen çocuklar farklı tutum ve değerleri taşıdıkları unutulmamalı, saygılı ve duyarlı olunması gerekir.

✘ **Kültürel kimliğiniz size neler kattı??**



Bireyi Tanımda Uyulması Gereken İlkeler

- Bireyi tanımanın asıl amacı öğrencinin kendisine tanınmasına yardımcı olmaktır.
- Okullarda tanıma hizmetleri tüm öğrencilere yönelik olmalıdır.
- Öğrenci tanıma hizmetleri mutlaka takım halinde çalışmayı gerektirir.
- Öğrencileri tanıma hizmeti süreklidir.
- Tanıma hizmetlerinde bireylerin bütün yönleri ile tanınması bir ilke olarak benimsenmelidir.

- Bireyi tanıma hizmetlerinde kullanılan psikolojik ölçme araçlarından elde edilen sonuçları birlikte değerlendirmek gerekir.
- Okullarda öğrenciler hakkında toplanan bilgilerin gizliliği sağlanmalıdır.
- Ancak özel ve gizli olmayan bilgilerden öğrencilerin yanı sıra öğretmenlerin, yöneticilerin ve velilerin de yararlanması sağlanmalıdır.
- Tanıma hizmetleri ile bireyler hakkında toplanan bilgiler geçerli ve güvenilir olmalıdır.

- Öğrencileri nasıl tanırız?
- Bireyi tanıma teknikleri ile öğrencileri tanıyabilir miyiz?
- Amacımız nedir?
- Hangi teknik?



BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ

TEST TEKNİKLERİ

- Yetenek testleri
- Başarı testleri
- İlgi testleri
- Kişilik testleri
- Tutum testleri

TEST DIŐI TEKNİKLER

- Gözleme dayalı teknikler
- Kendini anlatmaya dayalı teknikler
- Başkalarının kanılarına dayalı teknikler
- Etkileşime dayalı teknikler
- Diğer teknikler

TESTLER

- **Psikolojik testler**; bireylerin herhangi bir niteliğini ölçmek amacıyla, nitelikler evrenini temsil edecek şekilde seçilmiş standart uyarıcılar takımıdır.
- Testler ile psikolojik özellikler nesnel olarak ölçülebilir.
- Ölçme; varlıklara, özelliklere, belli kurallara uyularak sembolik değerler vermektir. Testlerde bireyin özellikleri sayılarla ifade edilir.
- Ölçülen nitelikler benzer gruplarla karşılaştırılabilir ve yordama bulunulabilir.
- Psikolojik testler, bireyin davranışını standart koşullar altında gözlemlemeye yarayan araçlardır.

Testlerin Kullanım Amaçları:

- Yordama
- Nedenleri Saptama
- Bireysel Farkları Anlama
- Kendini Tanıma
- Yönlendirme
- Değerlendirme
- İzleme

Yetenek Testleri

Bireyin gerek zihinsel gerekse akademik yeteneklerini saptamak amacıyla kullanılan testlere yetenek testleri denir. Yetenek testleri genel ve özel yetenek testleri olmak üzere iki türüdür.

Genel yetenek testleri, bireylerin değişik düzeyde akademik ve zihinsel özelliklerinin tespit edilmesi için kullanılır.

Özel yetenek testleri, bireylerin belli bir alandaki akademik, zihinsel veya fiziksel yeteneklerini tespit etmek için kullanılan testlerdir.

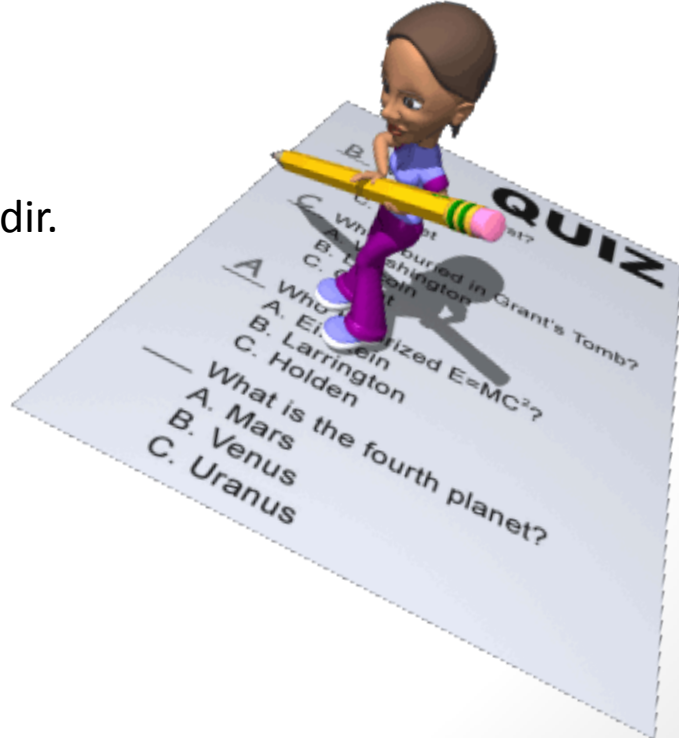


Başarı Testleri

Öğrencinin öğrenme etkinliklerinden ne kadar yararlanmış olduğunu tespit etmek amacıyla kullanılan testlerdir. İki tür başarı testi vardır:

Standart başarı testleri, öğrencilerin içinde buldukları özel koşulları dikkate almayan ve herkese genel olarak uygulanıp sonuçları genele göre değerlendirilen başarı testleridir.

Öğretmen yapımı başarı testleri ise öğretmenlerin sınıflarında öğrencilerine uygulamak üzere geliştirdikleri başarı testleridir.



İlgi Testleri (İlgi Envanteri)

Öğrencinin bir nesne, iş ya da aktiviteye olan ilgi düzeyini ölçmek amacıyla kullanılan testlerdir. Bu testlerden alınan veriler sayesinde eğitsel ve mesleki konularda yönlendirme gerçeklere uygun bir şekilde yapılabilir.



Kişilik Testleri

Bireyin kişiliği ile ilgili bilgileri edinebilmek yani bireyi başkalarından ayıran temel nitelikleri tespit etmek amacıyla kullanılan testlerdir.



Tutum Testleri (Tutum Envanterleri)

Tutumlar bir kişinin bir uyarıcıya karşı gösterdiği duygu, düşünce ve davranış eğilimlerini ifade eder ve bu eğilimlerin ölçülmesi amacıyla kullanılan testlere de tutum testleri denir.

Örneęin:

- Öğrencinin okula karşı tutumu
- Öğrencinin matematik dersine karşı tutumu



Testlerin Kullanımında Dikkate Alınacak Bazı Kurallar:

- Testlerin geliştirilme amacının dışında kullanılmaması
- Testler farklı dillere çevrilirken o kültüre uyarlamasının yapılması
- Bu alanda yetişmemiş kişilerce kullanılmaması
- Test sonuçlarının bireyi etiketlemek amacıyla kullanılmaması
- Testlerin geçerli ve güvenilir olması
- Testler izinsiz kullanılmamalı
- Test sonuçları kesin değildir, bir veridir ve birey hakkında toplanan tüm verilerle birlikte değerlendirilmelidir.
- Test uygulanırken, sonuçların nasıl kullanılacağı ve kimlerle paylaşılacağı saptanmalıdır.